

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Tos/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322011149
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Némethová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4322011149.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adriany Némethovej a členov senátu JUDr. Zity Matyóovej a Mgr. Ľubomíry Podmaníkovej, v trestnej veci odsúdeného J. O., pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno g/, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona a iné, o sťažnosti odsúdeného J. O. proti uzneseniu Okresného súdu Levice z 04.04.2023, sp. zn. 2PP/43/2022, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre 07. júna 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného J. O. **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 66 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 Trestného zákona, zamietol návrh odsúdeného J. O. (ďalej len „odsúdený“) o podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 0T/71/2021 zo dňa 23.08.2021, právoplatným dňa 23.08.2021 a z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 4T/63/2021 zo dňa 16.05.2022, právoplatným dňa 16.05.2022.

Svoje rozhodnutie súd I. stupňa odôvodnil tým, že odsúdený splnil formálnu podmienku na jeho podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko vykonal jednu polovicu z trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený, avšak nespĺnil jednu materiálnu podmienku podmienočného prepustenia. Argumentoval, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním počas doterajšieho výkonu trestu len čiastočne preukázal polepšenie, poukazujúc na hodnotenie riaditeľa ústavu, z ktorého vyplýva, že odsúdený len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na prepustenie a neodporúča sa jeho podmienočné prepustenie. Poukázal tiež na to, že aktivita odsúdeného pri plnení cieľov programu zaobchádzania nie je v každej oblasti na požadovanej úrovni, jeho správanie a vystupovanie je na požadovanej úrovni, avšak doposiaľ sa podarilo dosiahnuť iba čiastočné zmeny v jeho hodnotovej orientácii. Odsúdený podľa názoru súdu I. stupňa nespĺnil ďalšiu materiálnu podmienku a to, že možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu a hodnotenia rizika sociálneho zlyhania vyplýva, že resocializačná prognóza odsúdeného je menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania je stredné. Súd I. stupňa poukázal aj na odpis registra trestov, z ktorého vyplýva, že odsúdený sa opakovane dopúšťal trestnej činnosti, najmä majetkového charakteru. Boli mu ukladané podmienočné, ako aj nepodmienočné tresty odňatia slobody, ktoré však nespĺnili svoj účel. Odsúdený je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody a mal teda v minulosti možnosť preukázať, že výkon trestu splní svoj účel a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, avšak sa dopustil opakovane spáchania skutkov kvalifikovaných ako trestné činy, za ktoré bol právoplatne odsúdený. Súd I. stupňa poukázal aj na tú skutočnosť, že odsúdenému bol trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 4T/82/2018 zo dňa 06.08.2018 uložený podmienočný trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní dva roky, avšak následne bolo rozhodnuté o neosvedčení sa

odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia z dôvodu páchania ďalšej trestnej činnosti. Vzhľadom na opakované páchanie trestného činu krádeže (konkrétne štyri odsúdenia od roku 2007) je možné konštatovať, že sa jedná o špeciálneho recidivistu, pričom u viacnásobných recidivistov, ktorí sa opakovane dopúšťajú závažnej alebo druhovo totožnej trestnej činnosti (ako v prejednávanej príhode) ich osobnostné narušenie poskytuje iba veľmi slabé záruky, že sa v budúcnosti trestnej činnosti nedopustia. Je zrejmé, že ani predchádzajúca izolácia odsúdeného od spoločnosti spočívajúca vo výkone trestu nemala doposiaľ na neho dostatočný preventívny a výchovný účinok. Získanie troch disciplinárnych odmien za vzorné plnenie pracovných povinností svedčí o tom, že odsúdený je schopný rešpektovať určité pravidlá a správať sa podľa spoločenských noriem a zákonov, plniť si svoje povinnosti len pod dohľadom štátnych orgánov. Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmienené prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať z hodnotenia páchatel'ovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatel'ovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu. Súd I. stupňa prihliadol aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Odsúdený síce verbálne deklaruje, že v prípade prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody sa chce zamestnať a viesť riadny život, túto skutočnosť však odsúdený nijakým spôsobom nepreukázal, napr. príslubom zamestnania. Odsúdený len deklaroval, že zo začiatku mu so zabezpečením jeho obživy bude pomáhať jeho matka. Súd I. stupňa na základe uvedeného dospel k záveru, že od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že povedie riadny život v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia a nebude pokračovať v trestnej činnosti.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení, teda včas, podal odsúdený sťažnosť. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že Ústavný súd ČR opakovane poukazuje na kriminálno - politický zmysel inštitútov TOS a PP z výkonu trestu, že princípy moderného trestného práva zahŕňajú aspekt resocializácie odsúdeného, aby svojím chovaním a plnením povinností vo výkone trestu preukázal polepšenie. Možnosť podmieneného prepustenia poskytuje odsúdeným perspektívu a nádej, ktorá ich môže motivovať k náprave. Pokiaľ by súdy záver o nenaplnení podmienky očakávania riadneho života odsúdeného založili primárne na okolnostiach či dôvodoch, ktoré hrali rolu skôr pri uložení samotného trestu, došlo by k porušeniu zákazu dvojitého pričítavania vyplývajúceho z princípu *nebis in idem*. Ani trestnú minulosť odsúdeného nemožno hodnotiť mechanicky, teda napr. len sledovať počty minulých odsúdení, je potrebné mať na pamäti, že k upusteniu kriminálnej dráhy dochádza postupne, jedná sa o dlhší proces, nie jednorazovú zmenu. Uviedol, že súd I. stupňa ani nenaznačil z akých dôvodov je ďalší výkon trestu nevyhnutný a ani, čo má byť ním sledované a akými prostriedkami má byť zabezpečená ďalšia resocializácia. Navrhol, aby Krajský súd v Nitre jeho žiadosť vyhovel a prepustil ho na slobodu. Prostredníctvom svojho obhajcu doplnil svoju sťažnosť v tom, že nakoľko má koniec trestu 21.11.2023 uvedomil si svoje pochybenie, chce sa napraviť, jeho deti sú v detskom domove a on sa chce o nich starať a zobrať si ich k sebe. Žiadal o stanovenie dlhšej skúšobnej doby, aby sa vyhol protizákonnému konaniu a preukázal zlepšenie.

Nadriadený súd, pri rozhodovaní o sťažnosti odsúdeného podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Nadriadený súd v rámci tejto svojej prieskumnej povinnosti zistil, že skutkové zistenia a právne úvahy súdu I. stupňa, ktoré boli podkladom pre vydanie napadnutého uznesenia, ktorého obsahom je záver o tom, že u odsúdeného nebolo preukázané splnenie jednej z materiálnych podmienok podmieneného prepustenia, ktorou podľa § 66 odsek 1 Trestného zákona je, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, sú opodstatnené a to z tých istých dôvodov vyplývajúcich z odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktoré zodpovedá ustanoveniu § 176 odsek 2 Trestného poriadku, na ktoré nadriadený súd ako na správne a úplné preto iba poukazuje a s nimi sa stotožňuje.

K úvahám súdu I. stupňa krajský súd dopĺňa, že nesplnenie jednej z materiálnych podmienok požadovaných ustanovením § 66 odsek 1 Trestného zákona na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je odôvodnené predchádzajúcim spôsobom života odsúdeného. Z hodnotenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Želiezovciach a v neposlednom rade aj z registra trestov odsúdeného vyplýva, že odsúdený sa opakovanne dopustil páchania trestnej činnosti, a to aj v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, čo preukazuje nekritický postoj odsúdeného k jej spáchaniu. S ohľadom na uvedené nadriadený súd konštatuje, že nemožno predpokladať, že sa trestnej činnosti bude vyhýbať po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a začlení sa do spoločnosti ako riadny občan, ktorý dodržiava jej morálne a právne normy. Krajský súd sa preto stotožňuje so záverom súdu I. stupňa, že odsúdený nesplnil ani jednu z materiálnych podmienok určených ustanovením § 66 odsek 1 Trestného zákona na podmiennečné prepustenie, pretože plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie a nie je možné od neho očakávať, vzhľadom na jeho kriminálnu minulosť a predchádzajúce odsúdenia, že v budúcnosti povedie riadny život. Krajský súd je toho názoru, že je nevyhnutné, aby si odsúdený vykonal trest odňatia slobody tak, ako mu bol uložený odsudzujúcim rozhodnutím.

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. So zreteľom na uvedené preto krajský súd sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Výrok tohto uznesenia bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.